

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 475/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. H., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/125/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. H. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 12. októbra 2011 doručené podanie Mgr. M. H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorým namieta zbytočné prietahy v konaní vedenom Okresným súdom Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C/125/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Vychádzajúc z obsahu podania ústavný súd dospel k názoru, že úmyslom sťažovateľky bolo podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorým namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

„Prietáh súdneho konania vznikol z nesprávneho konania OS Michalovce, ktoré nedodal súdnym znalcom podklady najmä čo sa týka dopravy, ktorej som vlastníčka v jednej polovine. Súdnemu znalcovi som uhradila na dopravu 10.000.- Sk a k ohodnoteniu som nebola prizvaná. Súdny znalec hodnotil veci iba z udania odporcu a tento mu udal iba časť predmetov hoci boli dvaja súdni znalci nezávisle na seba aj tak ostalo dvanásť vecí neohodnotených, hoci tieto veci boli v návrhu na rozdelenie majetku uvedené, ku ktorým odporca nemal výhrady, požadoval iba ich finančné ohodnotenie.

Dňa 23. 5. 2011 bola odstúpená sťažnosť predsedovi OS Michalovce, ktorá bola zároveň adresovaná na Ústavný súd Košice, fotokópiu prikladám...

Zároveň požadujem bezplatného právneho poradcu, na ktorého prikladám plnú moc...

Požadujem bezplatné súdne konanie, nakoľko som vo finančnej tiesni z dôvodu že pod psychickým nátlakom exmanžela a jeho rodiny som musela opustiť vlastný dom, o čom prikladám potvrdenie o mojich zárobkových a finančných pomeroch...“

Sťažovateľka napokon požaduje, aby jej ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v napadnutom konaní priznal „*finančnú náhradu vo výške 1.500 Eur*“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Odmietnuť môže aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných prietáhov v napadnutom konaní je podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav

zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré mal k dispozícii podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetrit' všetky skutočnosti“.

Napokon podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažností zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou

ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľka pred uplatnením sťažnosti doručenej ústavnému súdu 12. októbra 2011 už opakovane podaniami doručenými ústavnému súdu 25. mája 2011 a 17. júna 2011 namietala prietahy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 11 C/125/2007. Obidve podania sťažovateľky vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1245/2011 a sp. zn. Rvp 1469/2011 boli sudcami spravodajcami podľa § 23a zákona o ústavnom súde odložené po zistení, že nejde o kvalifikované návrhy (sťažnosti) na začatie konania.

Súčasťou vyrozumienia o odložení podania vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1469/2011 zo 6. júla 2011, ktoré sťažovateľka prevzala 2. augusta 2011, bolo aj rozsiahle poučenie o zákonom predpísaných náležitostiach, ktoré sťažnosť uplatnená na ústavnom súde musí obsahovať, vrátane podmienky uplatnenia sťažnosti na prietahy v konaní u predsedu okresného súdu podľa zákona o súdech.

Sťažovateľka napriek uvedenému poučeniu podala ústavnému súdu sťažnosť bez toho, aby predtým uplatnila sťažnosť na prietahy u orgánu štátnej správy okresného súdu podľa zákona o súdech. Podanie z 22. mája 2011 označené sťažovateľkou ako príloha č. 1 pripojené k sťažnosti adresované ústavnému súdu a dané na vedomie predsedovi okresného ústavný súd nekvalifikoval ako sťažnosť podľa zákona o súdech, keď navyše zo zistení na okresnom súde nevyplýva, že by takáto sťažnosť bola okresným súdom zaevidovaná.

Keďže ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh navyše nezistil, že by k nesplneniu podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde došlo zo strany sťažovateľky z dôvodov hodných osobitného zreteľa, odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo k zbytočným priet'ahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2011